



INFORME D'AVALUACIÓ D'IMPACTE DE GÈNERE DE LA LLEI DE LA GENERALITAT PER LA QUAL ES REGULA LA SINDICATURA DE GREUGES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

1. FONAMENTACIÓ I OBJECTIUS De l'INFORME

1.1 Denominació de l'avantprojecte de llei

Avantprojecte de Llei de la Generalitat, per la qual es regula la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana.

1.2. Òrgan directiu que promou el projecte de llei objecte d'informe i òrgan a què es remet.

Mitjançant Resolució del conseller de Transparència, Responsabilitat Social, Participació i Cooperació de 26 de juny de 2017, s'ha encomanat a la Direcció General de Responsabilitat Social i Foment de l'Autogovern, l'elaboració de l'esmentat avantprojecte de llei, de conformitat amb el que disposa el Decret 103/2015, de 7 de juliol, del Consell, que estableix l'estructura orgànica bàsica de la Presidència i de les conselleries de la Generalitat, i el Decret 160/2015, de 18 de setembre, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament Orgànic i Funcional de la Conselleria de Transparència, Responsabilitat Social, Participació i Cooperació.

D'altra banda, segons el que preveu la Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes (d'ara endavant Llei Orgànica 3/2007), i la modificació de la Llei 9/2003, de 2 d'abril, de la Generalitat, per a la igualtat entre dones i homes, (d'ara endavant Llei 9/2003), operada per la Llei 13/2016, de 29 de desembre, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera, i d'organització de la Generalitat, en l'article 45, que hi afegí un article 4.bis, la Direcció General de Responsabilitat Social i Foment de l'Autogovern, elabora amb l'assessorament de la Unitat d'Igualtat de la Conselleria de Transparència, Responsabilitat Social, Participació i Cooperació, segons el que preveu l'article 17.1 del mencionat Decret 160/2015, el present Informe d'Avaluació d'Impacte de Gènere.

1.3. Context legislatiu

Sobre el principi d'igualtat i la promoció de la igualtat de gènere:

L'article 14 de la Constitució Espanyola reconeix la igualtat davant la llei prohibint qualsevol tipus de discriminació, incloent-hi les discriminacions per raó de gènere. D'altra banda, l'article 9.2 de la Constitució, estableix el deure dels poders públics de promoure les condicions perquè la llibertat i igualtat de totes les persones siguin reals i efectives, incloent-hi la promoció real i efectiva de la igualtat entre dones i homes.

Seguint aquestes directrius, el legislador estatal ha elaborat la Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes.

A nivell autonòmic, l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana conté diverses referències a la igualtat entre homes i dones. Així, l'article 10.3 estableix que la igualtat de drets d'homes i dones en tots els àmbits, en particular en matèria d'ocupació i treball, és un dels àmbits en què se centrarà primordialment l'actuació de la Generalitat; l'article 11 indica que *"la Generalitat, d'acord amb la Carta de Drets Socials, vetlarà en tot cas perquè les dones i els homes puguin*



participar plenament en la vida laboral, social, familiar i política sense discriminació de cap tipus i garantirà que ho facen en igualtat de condicions". Així mateix, l'article 49.1.26^a atribueix a la Generalitat competència exclusiva en matèria de "promoció de la dona"; i, finalment, la Disposició Addicional quarta de la norma institucional bàsica valenciana assenyala el següent: "Les institucions i administracions de la Generalitat evitaran utilitzar en les seues expressions públiques un llenguatge que supose menyscabament o menysvaloració per a qualsevol grup o persona per raó del seu sexe o qualsevol altra condició social el tractament del qual diferenciat estiga vetat pel nostre ordenament constitucional".

En aquest sentit, el legislador valencià, dins del marc de les seues competències, ha dictat la Llei 9/2003.

Sobre el deure de realitzar un Informe d'Impacte de Gènere:

L'article 19 de la Llei Orgànica 3/2007, estableix que els projectes de disposicions de caràcter general i els plans d'especial rellevància econòmica, social, cultural i artística que se sotmeten a l'aprovació del Consell de Ministres hauran d'incorporar un informe sobre el seu impacte per raó de gènere.

L'article esmentat, d'acord amb el que preveu l'apartat 1 de la disposició final primera de la pròpia Llei Orgànica 3/2007, es troba entre els preceptes de la norma que constitueixen "regulació de les condicions bàsiques que garantixen la igualtat de tots els espanyols en l'exercici dels drets i el compliment dels deures constitucionals, d'acord amb l'article 149.1.1^a de la Constitució". Per a concretar aquest precepte la Llei 13/2016, de 29 de desembre, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera, i d'organització de la Generalitat, en el seu Capítol XII sobre la modificació de la Llei 9/2003, a través del seu article 45, hi afegí un article 4.bis, amb la redacció següent:

"Article 4.bis. Informes d'impacte de gènere

Els projectes normatius incorporaran un informe d'impacte per raó de gènere que s'elaborarà pel departament o centre directiu que proposa l'avantprojecte de llei o projecte de norma, pla o programa d'acord amb les instruccions i directrius que dicte l'òrgan competent en la matèria, i haurà d'acompanyar la proposta des de l'inici del procés de tramitació."

Sobre la implantació del llenguatge no sexista:

En aquest àmbit, tant el legislador estatal com l'autonòmic s'han mostrat també sensibles a la necessitat de modificar els hàbits existents. Així, mentre l'article 14.11 de la Llei Orgànica 3/2007, cita de nou com un dels criteris generals d'actuació dels poders públics, "la implantació d'un llenguatge no sexista en l'àmbit administratiu i el seu foment en la totalitat de les relacions socials, culturals i artístiques", l'article 48 de la Llei 9/2003, es dedica precisament al llenguatge no sexista en els escrits administratius i estableix que "les administracions públiques valencianes posaran en marxa els mitjans necessaris perquè tota norma o escrit administratiu respecte en la seua redacció les normes relatives a la utilització d'un llenguatge no sexista", i en consonància amb l'anterior, el Decret 167/2011, de 4 de novembre, del Consell, pel qual es crea la Comissió Interdepartamental de Família i Igualtat d'Oportunitats entre dones i homes, compte entre les seues funcions la de "vetllar perquè cap disposició dictada en l'àmbit de la Comunitat Valenciana comporte discriminació per raó de sexe."



1.4. Objectius generals del projecte

En la part dispositiva de la norma, l'apartat primer de l'article 1, relatiu a fi de la Llei, estableix:

És objecte de la present Llei regular el procediment de designació, elecció i nomenament, l'estatut jurídic, les funcions, les facultats específiques, les relacions institucionals i de col·laboració i els aspectes essencials de l'organització i del règim intern de la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana, configurada, d'acord amb l'article 38 de l'Estatut d'Autonomia, com a Alta Comissionada de les Corts, i la persona titular de la qual és designada per aquestes per a vetllar per la defensa dels drets i llibertats reconeguts en el Títol I de la Constitució Espanyola i en el Títol II del propi Estatut.

Especificant l'apartat segon del mateix article 1, el següent:

En particular, les actuacions de la Sindicatura de Greuges tindran com a finalitat preferent i prioritària procurar la protecció dels drets dels menors, i dels que puguen trobar-se a tenor de l'article 19 d'aquesta Llei, en situació de risc d'exclusió o d'especial vulnerabilitat. A aquests efectes la Sindicatura de Greuges té la condició de defensor dels drets del menor, sense detriment de les funcions que corresponguen al Ministeri Fiscal.

1.5. Objectius per a promoure la igualtat entre dones i homes

Aquesta llei preveu uns objectius específics en matèria d'igualtat entre dones i homes, que permetran una presència paritària de dones i homes tant en els llocs exercits pels alts càrrecs de la institució, és a dir, Síndic o Síndica de greuges i els seus tres adjunts o adjuntes, com en els llocs a exercir pel personal eventual nomenat pel Síndic o la Síndica de Greuges, de conformitat amb les previsions del Reglament orgànic i funcional de la institució, i dins dels límits derivats de les disponibilitats pressupostàries.

A més, com s'ha mencionat i així s'expressa en l'exposició de motius de la llei, la norma contribueix a vetllar pels drets de la infància i l'adolescència, així com pels de les persones majors, pels de les persones amb diversitat funcional o en situació de dependència i per la igualtat efectiva entre dones i homes.

Finalment la norma realitza un ús efectiu del llenguatge no sexista, mostrant la vocació de l'avantprojecte de garantir la presència real, efectiva i paritària de la dona en el text i en la realitat social.

2. IDENTIFICACIÓ PERTINÈNCIA DE GÈNERE DE LA NORMA

Com s'ha mencionat, l'avantprojecte suposa un important reforç per a la defensa dels drets i llibertats reconeguts en el Títol I de la Constitució Espanyola i en el Títol II del propi Estatut.

A més la regulació projectada que preveu una atenció preferent i prioritària en aquells supòsits en què puga detectar-se l'existència de persones o col·lectius en situacions de risc d'exclusió o d'especial vulnerabilitat, derivades de la pobresa, marginalitat, la violència de gènere, els períodes prolongats de desocupació, la falta d'accés a recursos o serveis bàsics, la diversitat funcional, la dependència, la immigració o la discriminació per qualsevol de les condicions o circumstàncies personals o socials a les quals es refereix l'article 14 de la Constitució, permetrà, en major grau, que vetle pel respecte dels drets de les dones.



Es tracta, per tant, d'una llei amb una clara incidència sobre dones i homes, i en conseqüència, s'entén, que el present informe d'impacte de gènere és PERTINENT.

3. IDENTIFICACIÓ DE LA SITUACIÓ DE PARTIDA

A hores d'ara es compta amb les dades desagregades per sexe de les persones promotores de les queixes davant el Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana. Així, en l'informe elaborat pel Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, per a les Corts Valencianes, relatiu a les activitats realitzades per aquella institució durant l'exercici 2016, figuren, entre altres, les dades següents:

Característiques de les persones promotores de les queixes

Per classe de persona	Nombre	%
Persona Física	14.081	99,56%
Persona Jurídica	62	0,44%
Total	14.143	100,00

Persones físiques desagregada per sexe

Per classe de persona	Nombre	%
Dones	7.798	55,38%
Homes	6.185	43,92%
Total	14.081	100,00%

De les dades apuntades podem concloure que hi ha un percentatge major de dones que acudeixen al síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana.

4. PREVISIÓ D'EFECTES SOBRE LA IGUALTAT

L'aplicació d'aquesta norma fa preveure efectes positius sobre les dones, ja que implica la posada a disposició de la ciutadania d'actuacions dirigides a vetlar per la defensa dels seus drets i llibertats, prestant-los una atenció preferent i prioritària en aquells supòsits en què puga detectar-se l'existència de persones en situació de risc d'exclusió o especial vulnerabilitat, derivades, entre altres, de la violència de gènere.

A més, l'avantprojecte que s'informa arreplega diverses mesures d'acció positiva que contribueixen a fomentar la igualtat efectiva entre dones i homes, com l'ús del llenguatge no sexista i la previsió de la paritat per a cobrir els llocs que exerceixen els alts càrrecs de la institució, és a dir, Síndic o Síndica de Greuges i els seus tres adjunts o adjuntes, així com els llocs a exercir pel personal eventual nomenat pel Síndic o la Síndica de Greuges, de conformitat amb les previsions del Reglament orgànic i funcional de la institució, i dins dels límits derivats de les disponibilitats pressupostàries.



Tot açò contribueix a fer visible un tractament equilibrat d'ambdós sexes, garantint la presència real, efectiva i paritària de la dona, tenint uns clars efectes positius no sols com a exemple de bona pràctica pública, sinó que, a més, fa visible la dona i la discriminació intrínseca a què se la sotmet culturalment i històricament, en qüestions tan quotidianes com el llenguatge o la promoció professional.

Per un altre costat partint dels principis i valors que desprèn l'Exposició de Motius, queda clar que les actuacions derivades d'aquest avantprojecte i les seues concrecions posteriors es realitzaran partint dels principis democràtics i el respecte als drets i llibertats reconeguts en la Constitució i en l'Estatut d'Autonomia, que inclouen la igualtat i la no-discriminació de la dona.

5. VALORACIÓ DE L'IMPACTE DE GÈNERE DEL PROJECTE

5.1. Valoració per àrees

a) Presència de dones i homes

L'Avantprojecte de Llei de la Generalitat, per la qual es regula la Sindicatura de Greuges, realitza un ús efectiu del llenguatge no sexista, garantint la presència real, efectiva i paritària de la dona.

En aquest àmbit l'impacte és **positiu** ja que arreplega l'existència de la paritat entre les persones que exercisquen els alts càrrecs de la institució (Síndic o Sindica de Greuges i els seus 3 adjunts o adjuntes), així com els llocs a exercir pel personal eventual citat amb anterioritat.

b) Accés als recursos

La norma no fa previsions sobre l'accés a ajudes, indemnitzacions, subvencions etc. però si arreplega la possibilitat de prestar una atenció preferent i prioritària als casos en què està en joc la cohesió social, la verdadera integració dels que, per unes circumstàncies o altres, poden veure afectada la seua dignitat personal, citant-se expressament la violència de gènere. En aquest àmbit l'impacte és **positiu**.

c) Participació en la presa de decisions

Respecte a l'establiment de mesures d'acció positiva, el text arreplega convenientment el respecte a la normativa sobre paritat entre dones i homes, tal com s'ha reiterat en diverses ocasions al llarg d'aquest informe. En aquest àmbit l'impacte és **positiu** ja que arreplega l'existència de la paritat entre les persones que exercisquen els alts càrrecs de la institució (Síndic o Sindica de Greuges i els seus 3 adjunts o adjuntes), així com els llocs a exercir pel referit personal eventual.

d) Normes socials i valors

Els valors i principis de la norma projectada tenen un impacte **positiu** perquè, en vetlar per la defensa dels drets i llibertats de la ciutadania, s'està fomentant directament la igualtat i el respecte cap a les altres persones.



e) Compliment de la normativa en matèria d'igualtat

Amb caràcter general, l'esperit i contingut de l'Avantprojecte de Llei de la Generalitat, per la qual es regula la Sindicatura de Greuges, complix el que estableixen les lleis nacionals i autonòmiques sobre igualtat de dones i homes, especialment en el que a l'actuació dels poders públics es referix.

En concret, l'Avantprojecte es conforme amb el que disposa l'article 14.11 de la Llei Orgànica 3/2007 i en l'art. 48 de la Llei 9/2003, sobre implantació del llenguatge no sexista. Pel que fa al compliment de la normativa en matèria d'igualtat, la valoració és **positiva**.

6. EN CONCLUSIÓ.

L'impacte de l'Avantprojecte de Llei de la Generalitat, per la qual es regula la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana, des de la perspectiva de les polítiques de gènere, és POSITIU, atès que permet continuar amb l'objectiu de lluitar contra la discriminació per raó de sexe i d'avançar en la ruptura d'estereotips, transmetent a la societat la imperiosa necessitat de modificar hàbits, rols i costums que, ara com ara, no resulten acceptables.

Finalment, segons el que preveu l'esmentada Llei Orgànica 3/2007, i seguint els principis d'actuació de la mencionada Llei 9/2003, la Direcció General de Responsabilitat Social i Foment de l'Autogovern, ha elaborat el present informe d'avaluació d'impacte de gènere de l'Avantprojecte de Llei de la Generalitat, per la qual es regula la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana, amb l'assessorament de la Unitat d'Igualtat de la Conselleria de Transparència, Responsabilitat Social, Participació i Cooperació, segons el que preveu l'article 17.1 del Decret 160/2015, de 18 de setembre, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament Orgànic i Funcional de la Conselleria de Transparència, Responsabilitat Social, Participació i Cooperació.

**EL DIRECTOR GENERAL DE RESPONSABILITAT SOCIAL
I FOMENT DE L'AUTOGOVERN**